

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

**ДОКУМЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНІ
КОМУНІКАЦІЇ В УМОВАХ
ГЛОБАЛІЗАЦІЇ: СТАН, ПРОБЛЕМИ І
ПЕРСПЕКТИВИ**

**МАТЕРІАЛИ
І Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції**

3 грудня 2015 року

Полтава 2016

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

*Світлій пам'яті кандидата
філологічних наук, доцента
Жигилій Ніни Василівни
присвячується*

**ДОКУМЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНІ
КОМУНІКАЦІЇ В УМОВАХ
ГЛОБАЛІЗАЦІЇ: СТАН, ПРОБЛЕМИ І
ПЕРСПЕКТИВИ**

МАТЕРІАЛИ
*І Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції*

3 грудня 2015 року

Полтава 2016

УДК 002:004.01(477(06))
ББК С84(4Укр)я43
Д 34

Рекомендовано до друку Вченою радою гуманітарного факультету Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка (протокол № 6 від 16 березня 2016 р.).

Редакційна колегія:

Передерій І.Г. – д.і.н., доцент, завідувач кафедри українознавства, культури та документознавства Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка;

Соляник А.А. – д.пед.н., професор, завідувач кафедри документознавства та книгознавства Харківської державної академії культури;

Дерев'янюк Л.І. – к.філол.н., доцент кафедри українознавства, культури та документознавства Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка;

Гарашенко Л.Б. – к.філол.н., старший викладач кафедри українознавства, культури та документознавства Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка.

Д 34 Документно-інформаційні комунікації в умовах глобалізації: стан, проблеми і перспективи : матеріали I Всеукраїн. наук.-практ. Інтернет-конф., м. Полтава, 3 грудня 2015 р. / редкол. : І.Г. Передерій, А.А. Соляник та ін. – Полтава : ПолтНТУ, 2016. – 226 с.

Збірник укладено на основі матеріалів I Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Документно-інформаційні комунікації в умовах глобалізації: стан, проблеми і перспективи». До збірника увійшли статті й тези доповідей, у яких розглянуто актуальні проблеми сучасного документознавства, інформаційної діяльності, соціальних комунікацій, окреслено проблеми маркетингу інформаційних продуктів і послуг, прикладні аспекти застосування сучасних інформаційних технологій.

Для науковців, викладачів, аспірантів, студентів, фахівців-практиків.

Матеріали конференції опубліковано в авторській редакції.

Відповідальність за достовірність фактичних даних, власних імен і цитат несуть автори публікацій.

© Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, 2016

Джерела та література

1. Медведева И. Я. «Кто соблазнит малых сих». СМИ против детей : [статьи разных лет] / И. Я. Медведева, Т. Л. Шишова. – Клин : Христианская жизнь, 2007. – 320 с.
2. Бабенко О. В усному мовленні – сленг [Текст] / О. Бабенко, О. Кравченко // Урок української. – 2009. – № 11–12. – С. 21–24.
3. Дорогова І. Обережно : сленг! [Текст] / І. Дорогова // Пані вчителька. – 2007. – № 7. – С. 24–29.
4. Литовченко Л. В. Формування еталонів правильного мовлення : психолого-педагогічний аспект спілкування / Л. В. Литовченко // Вища освіта України. – 2009 р. – № 3 (додаток 1). – К. : Гнозис, 2009. – 630 с. – (Тематичний випуск «Педагогіка вищої школи : методологія, теорія, технології»).

**Ісаєнко Тетяна – к.пед.н., доц.
м. Полтава**

МОВНИЙ АСПЕКТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ДОКУМЕНТОЗНАВСТВА ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Рівень професіоналізму людини визначається не тільки ґрунтовним знанням основ свого фаху, а й умінням застосовувати здобуті знання на практиці, реалізувати їх через слово. Тісний зв'язок між професійною діяльністю людини й актами мовлення вимагає підвищеної уваги до мовної підготовки спеціаліста, розвитку в майбутнього фахівця свідомого ставлення до слова як інструмента розв'язання професійних завдань.

Мова завжди розв'язує певні комунікативні завдання, а результативність їх розв'язання залежить від ступеня оволодіння студентами знаннями про комунікативні якості мови. Оволодіння останніми залежить від мовленнєвого досвіду, як основи формування мовленнєвої культури. «Під терміном «культура мови» розуміють відповідність її не тільки сучасним літературним нормам, а й іншим якостям, які свідчать про її комунікативну досконалість. Це точність, логічність, чистота, виразність, багатство, доцільність» [2, с. 78]. Мовленнєва культура, тобто мовна досконалість майбутнього фахівця – показник оволодіння рідною мовою і здатності застосовувати її в різноманітних ситуаціях вербального спілкування.

Проблемою комунікативних якостей мовлення займалися вітчизняні лінгвісти (Н. Бабич, Л. Булаховський, М. Жовтобрюх, Д. Ганич, І. Олійник, М. Пентилюк, М. Пилинський та інші). Так, Л. Булаховський до критеріїв досконалості мовлення відносить гнучкість фрази, ясність, точність, багатство, естетичність. Гнучкість мовлення, на думку вченого, залежить від індивідуалізації застосовуваних стилів та від можливостей вибору мовних знаків кожним носієм. Секрет ясності викладу «криється в засобах організації думки – чіткості та послідовності планування опрацьованого

матеріалу, ... в умінні висувати головне і планувати у відповідних ступенях залежності матеріал другорядний, додатковий» [1, с. 403].

Підготовка кваліфікованих спеціалістів, а особливо фахівців з документознавства та інформаційної діяльності, передбачає досконале знання ними української мови, оволодіння культурою усного й писемного мовлення, яке забезпечується розумінням тих основних закономірностей і тенденцій, які виявляються у сфері комунікації. Підбором інформації, обробкою і оформленням документів повинен займатися не фахівець галузі, який приймає важливі управлінські рішення, а спеціально підготовлений для цього інший фахівець – документознавець, інформаційний аналітик. Популярність підготовки фахівців цієї спеціальності в Україні невпинно зростає. Це викликано зростанням ролі інформаційних процесів у всіх різновидах людської діяльності. Створюються не тільки інформаційно-аналітичні підрозділи, інформаційно-рекламні агенції, розширюється коло центрів науково-технічної інформації, патентних структур, а й посилюється значення високоякісного інформаційного забезпечення вищого керівництва соціального управління на базі новітніх технологій і застосування глобальних світових мереж.

Перспективи розвитку галузі документознавства й інформаційної діяльності сьогодні визначаються оптимальним поєднанням комплексу фахових знань, умінь, навичок та високої професійної мобільності спеціалістів. Вирішальне значення тут мусять мати управлінська культура, ініціатива, творчість і активність персоналу, а це можливе лише за умови досконалого володіння рідною мовою. Я. Януш справедливо зазначає, що ця проблема «у наш час є винятково актуальною. Вона набуває державної ваги, оскільки безпосередньо стосується підготовки майбутнього інтелектуального потенціалу молоді Української держави – її національної інтелігенції» [3, с. 9].

Існують різні підходи до навчання мови. Ми поділяємо думку мовознавців, що функціонально-стилістичний підхід посідає належне місце у світовій практиці навчання мови. Над вивченням української мови на стилістичних засадах працювали Л. Варзацька, М. Вашуленко, Л. Паламар, Г. Шелехова та інші.

Науковці одностайні у тому, що функціонально-стилістичний підхід передбачає розгляд одиниць мовної системи на фонетичному, лексичному, морфологічному, синтаксичному рівнях з урахуванням типу, жанру, стилю мовлення, акцентування у практичному застосуванні здобутих знань і вмінь. Тому визначення функціональних засад вивчення різних рівнів мовної системи пов'язане насамперед з описом слова – центральної мовної одиниці – й тексту – одиниці комунікації, де слово виявляє всі функціональні можливості. При цьому слово розглядається передусім як матеріальний відбиток цінностей та дидактична одиниця, текст – як витвір

мовленнєвої діяльності, джерело інформації. Саме на рівні тексту відбувається з'ясування семантики слова, його понятійних зв'язків, усвідомлення функціонально-стилістичної диференціації, моделювання зв'язного висловлювання.

Заняття з мови мають необмежені можливості у формуванні світогляду і світосприйняття майбутніх фахівців, їх мовленнєвої та загальної культури. Засобами мови здійснюється підготовка високоморальних, культурних, сумлінних спеціалістів, у яких поєднуюватимуться широкий науковий світогляд, професійна компетентність, прагнення самовдосконалення, пошук творчої самореалізації, загальнолюдські цінності, національна самосвідомість; особистостей, які орієнтуються в сучасній історичній, економічній, культурній ситуації.

Джерела та література

1. Булаховський Л.А. Вибрані праці в 5 томах / Леонід Арсенович Булаховський. – К. : Наукова думка, 1975. – Т.1.: Загальне мовознавство. – 496 с.
2. Педагогічна майстерність : підручник / І.А. Зязюн, Л.В. Крамущенко, І.Ф. Кривонос та ін.; за ред. І.А. Зязюна. – 2-е вид., допов. і переробл. – К. : Вища школа, 2004. – 422 с.
3. Януш Я. Українська мова в економічному вузі / Я. Януш // Дивослово. – 1999. – № 2. – С. 7–11.

Тур Оксана – к.філол.н., доц.;
Махал Оксана
м. Кременчук

СТАНДАРТИЗАЦІЯ КОНСТРУКТОРСЬКОЇ ТА ПРОЕКТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ В СРСР

Основи вітчизняної стандартизації були започатковані 14 вересня 1918 р. декретом про запровадження метричної системи мір [2]. Прийняття цього акта доло змогу «закласти основу розвитку робіт зі стандартизації у сфері вимірювальної техніки та приладобудування» [1, с. 10].

28 вересня 1918 р. при Головній палаті мір і ваг, заснованій у 1893 році в Санкт-Петербурзі з ініціативи Д.І. Менделєєва, був створений Комітет еталонів та стандартів. Незабаром (1923 р.) розпочато випуск першого в країні періодичного видання зі стандартизації – Бюлетеня Комітету еталонів та стандартів. У 1923 р. при Наркоматі РСІ створене бюро стандартизації для підготовки пропозицій із створення центрального органу зі стандартизації.

19 березня 1924 р. Головою ВРНГ СРСР Ф.Е. Держинським підписаний наказ про створення першого постійного центру зі стандартизації у промисловості – Бюро промислової стандартизації при